

ÁRANT

Gunnar á Toft skrifvar

Hann var fæddur nkustaðni í Norðoyggjum, men var giftur til Svinoyar. — Konan rýmdi frá honum, og giftist við einum útlendingi; hon fekk tvíburðar við útlendinginum, hann mundi vera ein av mannskapinum av Vesterbekk. Hann var ognarmaður, helst kongsbóndi, Árant.

So var tað eitt hagabýti, teir høvdu haft í Svinoy, og hann helt seg vera órættaðan í býtinum.

Heystið eftir hevði hann tikið seg til rættis, tikið seyð, soleiðis sum hann helt seg eiga rætt til. Fyri hetta var hann vistur av Svinoynni, og kom til Dals. Her bygdi hann hús. Har hann búði verður kallað Árantstoft enn tann dag í dag.

Árant var ein hampamaður, hann var her í Dali. — Í Dali var tá í tíðini eitt liviligt pláss, hvat bjarging av mati viðvíkti. Her var gott seiðapláss, útróðrarbygd og ørgryn timer av lunda at fáa. Kópaveiðan mettaði mangan.

Um sumrnarar gekk Árant við neytakonunum og hjálpti teimum at bera, og fekk mjólk afturfyri.

Hann endar sínar dagar her í Dali, 74 ára gamal.

Hetta er tað, ið teir gomlu vóru vanir at siga, um henda friðamann, sum so illa var komin fyri, at hann var landsforvistur av Svinoynni — og sum sagt, tað segðist, at hann skuldi hava verið kongsbóndi.

Í bókini Færøske Kongsbønder« hjá Anton Degn, stendur ein Arent Stephensen fyri at hava fest eina mörk av kongsjørð í Svinoy 7. sug. 1725, og hevur sitið við mörkini til 26. aug. 1738.

Kirkjubókin fyri Húsavíks sókn sigur, at 24. apr. 1777 »døde Arant Stephensen i Dal som var født i Norderøe, 76 Aar gammel.«

Hetta er eitt dømi um hvussu harðir rættirnir gingu í gamlar dagar, men hann gjørdi ikki Svinoynni fyri skommum her í Dali.

— * —

Eftir at eg hevði skrivað hetta, ið omanfyri stendur, havi eg lisið tað, ið sagt er fyri dr. Jacobsen um Árant, og tað er ein heilt onnur søga, enn vit kenna her suðuri. Har verður hann sagdur at vera ein tiltikin seyðatjóvur, og harafturat gravrevari. Har verður heldur einki nevnt um at hann var kongsbóndi ella ognarmaður, og at hann hevði verið giftur, men tað verður sagt, at

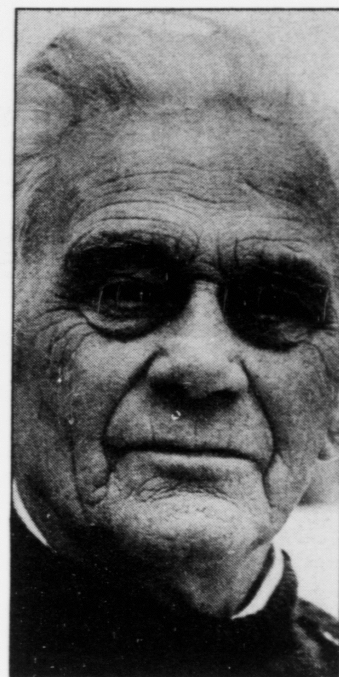
svinoyingar hildu hann duga gand, og tí firnaðust teir at taka hann.

Doktar Jacobsen sigur, at hann til endan var dømdur í Havn, at vera útlagin av Svinoynni, og at hann fór til Sandoyar at vera, og livdi siðiliga har, og hetta er rætt.

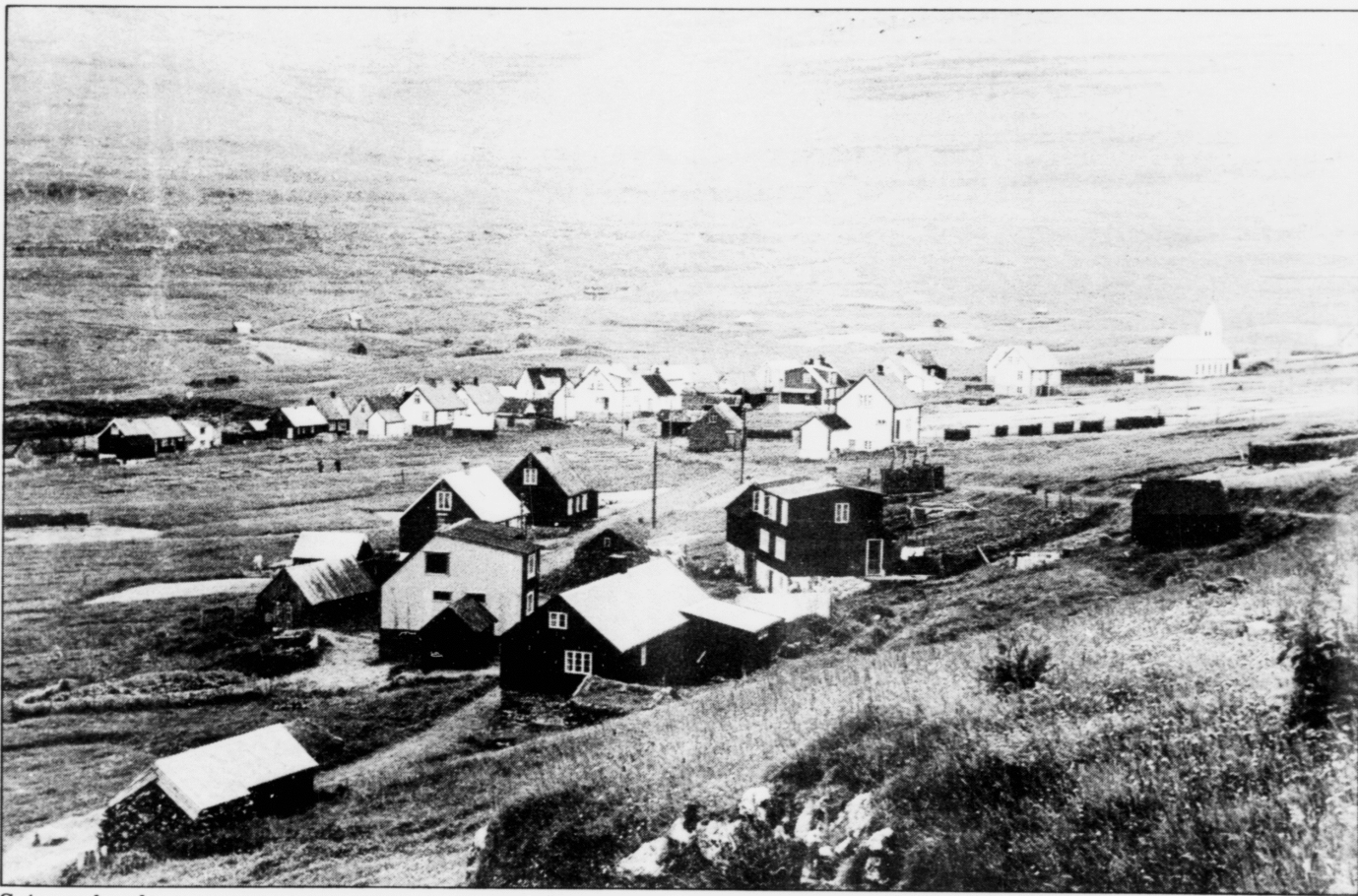
Tað var sagt um hann her í Dali, at hann skuldi duga meira enn at mata seg, at hann skuldi duga gand, men ilt gjørdi hann onum hvørki so ella so. — Um tað hevur verið hetta, ið hevur verið orsøkin, er ikki gott at vita, men hann var væl tagnaður í Dali, slapp vist at ganga í øllum arbeiði, og hevur sloppið í Skorðina at fleyga, sum aðrir menn, og fingið sín part, tá jørðin hevði fingið sitt.

Hetta sum søgnin sigur í Dali, at hann hevði verið giftur maður, og at konan sveik hann, kann hann hava sagt her suðuri, fyri at pyntað upp á sína søgu, men hann kann eisini vera sagdur ringari har norðuri, enn hann var. Hann kann hava verið harðligur maður, sum tier hava viljað sloppið av við, ikki er gott at vita, árin eru so mong.

Eitt er vist, hevur Árant verið so út av lagi, sum søgnin úr Svinoy sigur, so hevur hann tikið betri partar fyri seg. Ikki er so sjáldan, at hann, ið kemur illa fyri, verður sagdur verri. Hatta, at hann skuldi bróta

gravirnar upp í Svinoy, ljóðar ógviligt, og kann vera nakað sum hevur verið breitt út fyri at beina fyri einum fallandi manni. Tær óndu tungurnar tróta ongantið.

Svinoyarbygd